

SAK 07-18 NOU 2017:17 PÅ EIN SØNDAG? HØYRINGSSVAR FRÅ REGIONRÅDET FOR HALLINGDAL

Saksopplysning

Kulturdepartementet har sendt på høyring «NOU 2017: 17 På ein søndag? Reglane om søndagshandel og konsekvensane av endringar». Uttalefrist var 25.4.2018 men me har fått forlenga den til 27.4.2018.

NOU 2017: 17 På ein søndag? gjør rede for konsekvensene av å endre reguleringen av åpningstidene i varehandelen. Utvalget har vært bredt sammensatt og fikk et bredt mandat. Departementet ber om kommentarer til utredningens funn, vurderinger og forslag. Et flertall på 11 av utvalgsmedlemmene har samlet seg om ett forslag til lovendringer. Departementet ber spesielt om kommentarer på hvert av disse konkrete forslagene til lovendringer.

Utvalget skisserer 4 ulike modeller for regulering av søndagshandel fra faste utsalgssteder. Modell 1 legger vekt på at færrest mulig i varehandelen må arbeide på søn- og høytidsdager, med kun små justeringer i dagens regelverk. Modell 2 legger vekt på å skape likere konkurransevilkår og samtidig skjerme søndag formiddag og de store høytidsdagene. Modell 3 legger opp til frie åpningstider for alle utsalgssteder med avgrenset salgsareal for å skape like konkurransevilkår. Modell 4 innebærer en liberalisering av regelverket. Et flertall av utvalgsmedlemmene pekte på modell 2 som en forbedring og forenkling av gjeldende rett.

For å gjøre det lettere å avgi høringsuttalelse og å oppsummere høringen er det utarbeidet en nettbasert høringsløsning. Der kan man enkelt gi uttrykk for om man er enig eller uenig i høringsnotatets forslag, og hvor viktig man mener det aktuelle spørsmålet er. Det er i tillegg mulig å formulere egne kommentarer til hvert forslag

Forslag til uttale er konsentrert om tema i forhold til typiske turiststadar.

Aktuelle spørsmålsstillinger som ligg i den nettbaserte høringsløysinga er m.a.:

19. *Flertallet i utvalget foreslår at også butikkene på de typiske turiststedene (hvor det i dag er frie åpningstider) skal holde stengt på de store høytidsdagene, dvs. langfredag, første påskedag, 1. mai, 17. mai og første juledag.*
20. *Flertallet i utvalget foreslår at det bare skal være typiske turiststeder (med frie åpningstider) i distrikts-Norge, ikke i sentrale strøk.*
21. *Flertallet i utvalget foreslår at departementet skal overta ansvaret (fra fylkesmennene) for reglene om typisk turiststed. (For å få samme praksis i hele landet).*
22. *Flertallet i utvalget foreslår at departementet skal kunne oppheve forskrifter om typiske turiststeder etter en nærmere vurdering. (Dette kan føre til at turister og hyttefolk noen steder ikke lenger kan handle på søndager og høytidsdager),*

Forslag til uttale

Regionrådet for Hallingdal er det politiske samarbeidsorganet for dei 6 kommunane i Hallingdal (Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål og Hol), der Hallingtinget er det øvste organet (5 politiakar frå kvar kommune).

Regionrådet for Hallingdal har i uttala konsentrert seg om tema i forhold til typiske turiststader. Hallingdal er kanskje den største reiselivsregionen i landet med 5 – 6 mill. gjestedøgn i året. For fleire av kommunane i Hallingdal representera sysselsettinga i reiselivet (direkte og indirekte) om lag 30% av total sysselsetting.

Som ein illustrasjon kan Hallingdal med i underkant av 21000 innbyggjarar i t.d. påska ha ei femdobling av folketalet.

For mange distriktsregionar er reiselivet ei sentral og heilt avgjerande næring, for ei positiv utvikling. Reiselivsnæringa omfattar ulike bedrifter som hotell, restaurantar, transportselskap, opplevingsanlegg og varehandel, der kunden etterspør eit heilskapleg produkt. Nasjonale mål i denne samanheng bør vera å leggje best mogeleg til rette for at distriktsreiselivet skal lykkast, ved å gje så gode rammeføresetnadar som mogeleg.

I regjeringa sine politikk for reiselivsnæringa er høgare verdiskaping og auka lønsemd sentrale mål. For å nå desse måla er m.a. gode rammeføresetnadar eit av fem innsatsområder. Under Stortinget si handsaming av reiselivsmeldinga i 2017 bad eit samstemt Storting regjeringa om å utarbeide ein strategi for utviding av reiselivsnæringa sin sesong, i samarbeid med reiselivsnæringa. Også i ein slik samanheng må det leggjast til rette for stor fleksibilitet, der det i størst mogleg grad blir teke omsyn til næringa sine ynskjer og kunden sine behov.

Reiselivet er ei næring der mange arbeidar når andre har fri og distriktsreiselivet har ein vesentleg del av si drift i helgane, medan det kan vera mindre besøk i vekedagane. For å oppnå målet om fortsatt vekst og sesongutviding er reiselivet avhengig av eit fleksibelt regelverk. Turistkommunar har eit særskilt behov for betre tilgjengelegheit/opningstider enn andre kommunar, noko kundane har klare forventningar om. Varehandelen i turistkommunane er heilt avhengig av dette for å yte den service som blir forventa. Mange butikkar driv med marginal fortjeneste, og ei innskrenking av opningstider kan medføre at tilbod blir borte.

Regionrådet for Hallingdal seier nei til all innstramming i regelverket for turiststader og campingområder. Endringar av regelverket må ikkje føre til innstrammingar av opningstidene for desse. Regionrådet meiner at det einaste som kan føre til at desse unntaka blir oppheva, er at ein eventuell ny modell som er så vid at desse unntaka blir unødvendige. Regionrådet for Hallingdal ser med stor uro på at stader som i dag har fått godkjent "typisk turiststed" risikera å miste denne godkjenninga med nytt regelverk.

Marknaden lokalt har tilpassa seg, dei sundagsopne butikkane er nødvendige for reiselivet og eit ekstra tilbod for fastbuande i distrikta. Regionrådet for Hallingdal vil åtvare mot å utforme eit nytt regelverk som innskrenkar eller fjernar eksisterande rettigheitar for typiske turiststadar.

Fleirtalet av utvalet rår til at unntaket for typiske turiststadar blir ført vidare med departementet som forvaltar, men slik at også butikkane på turiststadane må halde stengt på langfredag, fyste påskedag, 1. mai, 17. mai og fyste juledag. Regionrådet for Hallingdal er sterkt ueinig i forslaget om at typiske turiststadar må halde stengt langfredag, fyrste påskedag

og 1. mai. Dette er dagar med svært høg aktivitet. Varehandel på t.d. langfredag og 1. påskedag er svært stor og er av dagane med størst omsetning. 1. påskedag er også ein stor skiftedag, der mange tusen gjester reiser og kjem på same dag. Det vil vera heilt uhaldbart og kaotisk at dei nye gjestene ikkje kan handle på den dagen dei kjem. Ei stenging som foreslått vil vera fullstendig uhaldbart for reiselivsnæringa, og gjestene vil føle det som eit sterkt svekka og nødvendig tilbod, på viktige dagar. Rammevilkåra for distriktsreiselivet kan ikkje bli svekka på denne måten. Norge har også vorte eit samfunn men mange trusretningar og kulturar. Regionrådet for Hallingdal ser ingen spesiell grunn til at desse dagane skal skjermast spesielt.

Utvalet legg opp til at det er departementet som skal avgjera om det skal gjevast løyve til ein søknad om typisk turiststad. Forvaltninga av turistunntaka bør ikkje leggst til departementet som modell 1 legg opp til, men heller overførast frå fylkesmannen til fylkeskommunane. Fylkeskommunane har lokal kunnskap om turistnæringa og satsingar innan reisemålsutvikling, og vil vera godt egna til å vurdere eigen region.

Ål 26.4.2018

Knut Arne Gurigard
Dagleg leiar

Vedlegg: [Høring av NOU 2017: 17 På ein søndag?](#)